

УДК 636.084.1:087.7

Гончарук А.П., аспірант

e-mail: Talyan 251@rambler.ru

Вінницький національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ГЕМАТОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ПРИ ЗГОДОВУВАННІ БВМД «ІНТЕРМІКС»

Згодовування молодняку свиней, що вирощується на м'ясі, нової БВМД Інтермікс ВС-15%, сприяє збільшенню середньодобових приростів на 32-67 г, або на 4,15-8,69%, при їх рівні 803-838 (проти 771 г в контролі). Витрати корму на 1 кг приросту зменшуються на 0,21-0,37 енергетичних кормових одиниць, або на 5,39-9,5%. В крові молодняку відповідно збільшується вміст гемоглобіну та фосфору. А також має місце тенденція до підвищення показників вмісту еритроцитів, білка, кальцію та заліза.

Наукова інформація одержана внаслідок проведення науково-господарського дослідження на трьох групах-аналогах молодняку свиней великої білої породи, по 12 голів в кожній. В основний період дослідження тварин другої групи споживали БВМД Інтермікс ВС-15% - гроуер-фінішер, третьої-Інтермікс ВС-15%-фінішер. Раціон складався із дерті ячменю і пшениці, містив 2,97 ЕКО і 283 г перетравного протеїну. Був повністю забезпечений основними поживними та біологічно активними речовинами. Відношення лімітованих амінокислот до сирого протеїну, а також метіонін + цистину і триптофану до сухої речовини, енерго-протеїнове відношення (в МДж/кг СП) відповідали нормі.

Ключові слова: молодняк свиней, БВМД Інтермікс, згодовування, продуктивність, гематологічні показники.

Постановка проблеми. Збільшення виробництва свинини, особливо на малих фермах та індивідуальних селянських господарствах, пов'язане із пошуком способів підвищення продуктивності тварин при обмеженій кількості зернових інгредієнтів в раціонах. Переважно це дерть ячменю, пшениці та кукурудзи. Для цього використовують білково-вітамінно-мінеральні добавки (БВМД), що розробляються на основі найновіших досягнень науки у співробітництві з фахівцями у галузі тваринництва. Основна мета цього співробітництва – створити такі доповнювачі до раціонів, які б забезпечили швидкий ріст та ефективне засвоєння кормів завдяки оптимально збалансованими поживними і біологічними активними речовинами [2].

На ринку кормів і кормових добавок пропонується продукція численних фірм з посиланням на відповідні дозвільні документи – накази, стандарти, технічні умови чи тимчасові настанови по їх використанню. Однак, частина виробників свинини з певною недовірою ставиться до універсалізації застосування таких добавок в годівлі тварин.

Тому все більше набуває тенденція до розробки БВМД чи преміксів з врахуванням кормової бази конкретних господарств певної зони чи регіону та генотипу тварин.

Сучасні рекомендації з нормованої годівлі свиней 2012р [6] передбачають забезпечення потреби свиней в енергії, протеїні, мінеральних речовинах і вітамінах. В середньому такі раціони балансується за тридцятьма елементами живлення, більшість яких знаходиться в складі БВМД.

До нових БВМД можна віднести Інтермікс ВС-15%, що виготовляються на виробничих потужностях ТОВ «Інтерагротех». Це українська фірма, яка розробляє склад і

виготовляє премікси БВМД високої якості практично для усіх технологічних груп сільськогосподарських тварин під маркою «Інтермікс».

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми. До недавнього часу найбільше розповсюдження мали комбіновані кормові добавки, до складу яких входять декілька біологічно активних речовин [5]. Вони забезпечують високий рівень збалансованості годівлі і підвищення продуктивності тварин.

Добавки, що використовують у тваринництві, відносять до трьох класів, а саме: нормуючі елементи живлення (вітаміни, амінокислоти, мінерали), регулюючі споживання і перетравність корму (ферменти, антиоксиданти, стимулятори росту, консерванти, пробіотики, ароматизатори) та регулюючі здоров'я тварин (антигельмінтики, транквілізатори, антиоксиданти та ін.) [5, 7].

При використанні в годівлі молодняку свиней БВМД різного складу одержані позитивні результати за продуктивністю. Так, БВМД «Вітапрот-БТУ» в раціоні зумовлює збільшення середньодобових приростів на 18,6% при економії кормових одиниць на 15,78% [3].

При згодовуванні БВМД «Енервік» прирости збільшувались на 12,57%, що супроводжувалось зниженням витрат корму на 1 кг приросту на 11,3% [1].

Мета роботи – дослідити продуктивність та показники крові молодняку свиней на вирощуванні при згодовуванні БВМД Інтермікс.

Методика дослідження. Науково-господарський дослід проведений на трьох групах-аналогах молодняку свиней великої білої породи, по 12 голів в кожній (табл. 1). Початкова жива маса становила 12,3 кг.

Таблиця 1

Схема досліді

Групи	Кількість тварин, гол.	Характеристика годівлі по періодах і фазах годівлі		
		зрівняльний	основний	
		14-20 кг	20-35 кг	35-65 кг
1 – (контрольна)	12	ОР*	ОР + Європрот піг 35-20%	ОР + Європрот піг 65-15%
2	12	ОР	ОР+БВМД Інтермікс ПВ-20% стартер	ОР+БВМД Інтермікс ВС-15% гроуер-фінішер
3	12	ОР	ОР+БВМД Інтермікс ПВ-20% супер-стартер	ОР+БВМД Інтермікс ВС-15% гроуер

Примітка: *ОР – основний раціон, що складається із дерті ячменю і пшениці

В зрівняльний період, який тривав 15 діб, молодняк свиней усіх трьох груп одержував однаковий раціон, збагачений БВМД Інтермікс ПП-25%. Ця добавка призначена для приготування престартерної суміші для поросят на період відлучення від свиноматок (до 15 кг маси тіла).

В основний період досліді молодняку дослідних груп згодовували два варіанти нової БВМД, в одній і тій же кількості за фазами.

Так, тварини другої групи за фази годівлі 20-35кг з основним раціоном одержували БВМД Інтермікс ПВ-20% (стартер), В третій групі молодняк споживав БВМД Інтермікс ВС-20% (стартер супер).

За фазами годівлі 35-56 кг – відповідно БВМД Інтермікс ВС-15% (гроуер-фінішер) та Інтермікс ВС-15% (гроуер).

Всі варіанти БВМД були виготовлені на виробничих потужностях української фірми ТОВ "Інтерагротех" і затарені в мішки. Нормували годівлю у відповідності до сучасних рекомендацій [6, 8].

Тварини утримувались групами в станках типового приміщення для вирощування молодняку, за оптимальних зоогігієнічних умов. Контроль за ростом проводився зважуванням тварин згідно фаз годівлі. Облік спожитих кормів проводили щодобово. Визначали: живу масу, середньодобові прирости, витрати корму на 1кг приросту в енергетичних кормових одиницях (ЕКО).

В кінці фази годівлі 35-65 кг були взяті зразки крові від трьох тварин з кожної групи. Лабораторні дослідження виконані згідно методик, поміщених у відповідному довіднику Інституту біології тварин НААНУ [9].

Биометрична обробка цифрового матеріалу, як і формування аналогічних груп, проведена згідно посібника за авторством Я.І. Кириліва та ін. [4].

Результати досліджень та їх обговорення. Дослідження показали, що при використанні БВМД Інтермікс у фазі годівлі 35-65 кг, порівняно кращі відгодівельні показники були у тварин третьої групи (табл. 2). Так, середньодобові прирости у них порівняно до контролю збільшуються на 67 кг, або на 8,69% при їх рівнях відповідно 838±27 г і 771±24 г. Витрати корму на 1 кг приросту зменшуються при цьому на 0,37 ЕКО, або на 9,5%.

Таблиця 2

Продуктивність поросят за фазами годівлі 35-65 кг $M \pm m$ $n=12$

Показник	Групи		
	1-контрольна	Інтермікс ВС (гроуер-фінішер) 15%	Інтермікс ВС гроуер 15%
Жива маса:			
на початок періоду, кг	38,4 ± 0,70	39,2 ± 0,76	40,4 ± 0,82
на кінець періоду, кг	62,3 ± 1,1	64,1 ± 1,3	66,4 ± 1,4
Тривалість періоду, діб	31	31	31
Приріст:			
абсолютний, кг	23,9 ± 0,72	24,9 ± 0,85	26,0 ± 0,79
середньодобовий, г	771,0 ± 24,0	803,0 ± 27,0	838,0 ± 27,0
± до контролю, г		+ 32	+ 67
± до контролю, %		4,15	8,69
Витрати корму на 1 кг приросту, ЕКО	3,9	3,69	3,53
± до контролю, ЕКО	–	- 0,21	- 0,37
± до контролю, %	–	- 5,39	- 9,5

У молодняку свиней другої групи, що споживав в раціоні БВМД Інтермікс ВС (гроуер-фінішер) 15%, середньодобові прирости переважали контрольне значення на 32 г, або на 3,69%, при зменшенні витрат кормів на 1 кг приросту на 0,21 ЕКО, або на 5,39%. Тобто, відгодівельні показники нижчі, ніж в третій групі. Хоча і за цих умов рівень середньодобових приростів був порівняно високим – 803 г (друга група) проти 771 г (у контрольній групі).

За фази годівлі 35-65 кг за гематологічними показниками також не одержано значних змін в порівнянні до контрольної групи (табл. 3). Але є винятки. Так, введення в раціон БВМД Інтермікс призвело до збільшення кількості гемоглобіну і фосфору ($P < 0,05$).

Також спостерігається тенденція збільшення проти контрольного рівня вмісту еритроцитів в крові тварин дослідних груп на 9,9-4,3%, кольорового показника третьої групи

на 8,2%, лейкоцитів на 5,2%. Спостерігається також незначне збільшення вмісту білка на 3,9-2%, кальцію на 7,8-2,9%, заліза на 10,5-5,9%, альбумінів на 11,1-5,9%.

Таблиця 3

Гематологічні показники молодняку свиней за фази годівлі 35-65кг $M \pm m$, $n=3$

Показник	Групи		
	1 – контрольна	2	3
Еритроцити, Т/л	5,12 ± 0,08	5,63 ± 0,2	5,34 ± 0,2
Гемоглобін, г/л	92,67 ± 1,2	94 ± 1,16	99,67 ± 2,19*
Кольоровий показник	0,73 ± 0,02	0,72 ± 0,02	0,79 ± 0,01
Лейкоцити, Г/л	10,77 ± 0,52	10,83 ± 0,2	11,33 ± 0,35
Лейкограма, % :			
базофіли	0,79 ± 0,01	0,8 ± 0,01	0,8 ± 0,01
еозинофіли	7 ± 0,58	6 ± 0,58	6,67 ± 0,67
Нейтрофіли:			
паличкоядерні, %	5 ± 0,6	4,67 ± 0,9	4,33 ± 0,9
сегментоядерні, %	29 ± 1,15	30,33 ± 1,45	30,67 ± 0,9
Лімфоцити, %	42 ± 2,08	41,33 ± 1,86	40,33 ± 1,2
Моноцити, %	3,67 ± 0,33	4 ± 0,6	3,67 ± 0,33
Загальний білок, г/л	73,8 ± 0,9	76,7 ± 1,17	75,3 ± 0,95
Кальцій, ммоль/л	2,05 ± 0,04	2,21 ± 0,09	2,11 ± 0,03
Фосфор, ммоль/л	2,08 ± 0,04	2,12 ± 0,25	2,36 ± 0,07*
Залізо, мкмоль/л	19,73 ± 0,86	21,8 ± 1,02	20,9 ± 1,15
Альбумін, г/л	42,67 ± 0,8	47,4 ± 2,15	45,2 ± 2,23

В дану фазу годівлі, яка тривала 31 добу, молодняк отримував 2,31 кг корму. Раціон був повністю забезпечений енергією і протеїном, а також більшістю поживних і біологічно активних речовин. Аналіз раціону свідчить про те, що по відношенню амінокислот до сирого протеїну показники переважно відповідають нормі, а то й перевищують її. Відношення метіоніну + цистину і триптофану до сухої речовини переважає норму, а лізину і треоніну – відповідає нормі.

Відношення лізину до обмінної енергії (в г/МДж) також відповідає нормі. А енергопротеїнове відношення (в МДж/кг СП) на 5% було нижчим. Але, як свідчать дані продуктивності, такі умови живлення у фазу годівлі 35-65 кг живої маси сприяли одержанню середньодобових приростів на рівні 771-838 г, з додатковим ефектом в другій і третій групах.

Висновки та перспективи досліджень: 1. Використання в раціонах молодняку за фазами годівлі 35-65 кг БВМД Інтермікс ВС-15 гроуер-фінішер, а також фінішер сприяє збільшенню середньодобових приростів відповідно на 4,15 та 8,69%, при їх рівні 803-838 г проти 771 г в контролі.

2. Згодовування молодняку свиней БВМД Інтермікс зумовлює зниження витрат ЕКО на 1 кг приросту на 5,39-9,5%.

3. Під впливом споживання БВМД Інтермікс в крові свиней спостерігається збільшення вмісту гемоглобіну та фосфору.

4. Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні перетравності поживних речовин раціонів молодняку свиней при згодовуванні БВМД Інтермікс ВС-15%.

Список використаної літератури

1. Білявцева В.В. Відгодівельні показники свиней при згодовуванні БВМД «Енервік» / В.В. Білявцева, А.В. Гуцол // Науковий вісник ЛНУВМБТ

-
- ім. С.З. Гжицького. – Львів, 2016. – Т. 18. – № 1. – Ч. 3. – С. 3-8.
2. Використання преміксів у свинарстві / М.О. Мазуренко, А.В. Гуцол, Ю.І. Ванжула та ін.. – Вінниця, 2002. – 49 с.
  3. Діхтярук Н.С. Відгодівельні та забійні показники свиней при згодовуванні білково-вітамінних добавок / Н.С.Діхтярук, А.В. Гуцол // Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету. – Вінниця, 2012. – Вип. 5 (67). – С.29-32.
  4. Кирилів Я.І. Основи наукових досліджень та патентознавство / [Я.І.Кирилів, Г.А. Паскевич, Б.В. Гутий, Б.С. Барило]. – Львів, 2012. – С. 42-46.
  5. Поліщук А.А. Сучасні кормові добавки в годівлі тварин та птиці / А.А. Поліщук, Т.П. Булавкіна // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – Полтава, 2010. – № 2. – С.63-66.
  6. Рекомендації з нормованої годівлі свиней / [Г.О.Богданов, Є.В. Руденко, В.М. Кандиба та ін.]. – К.: Аграрна наука, 2012. – 112 с.
  7. Свеженцев А.И. Комбикорма, премиксы, БВМД для животных и птицы: справочник / А.И. Свеженцев, С.А. Гармач, С.В. Мартинюк. – Днепропетровск: Арт-пресс, 2008. – С. 201-203.
  8. Сучасні технології годівлі свиней: рекомендації / [А.А. Гетья, В.Ф. Петриченко, В.Н.Тимченко та ін.]. – Полтава, 2010. – 79с.
  9. Фізіолого-біохімічні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині / Довідник. – Львів: Інститут біології тварин УААН, 2004. – С.105-139.
-

References

1. Bilyavtseva V.V. Vidhodivel'ni pokaznyky svyney pry z'hodovuvanni BVMD «Enervit» / V.V. Bilyavtseva, A.V. Hutsol // Naukovyy visnyk LNUVMBT im. S.Z. Hzhys'koho. – L'viv, 2016. – Т.18. -#1. – Ch.3. – S. 3-8.
  2. Vykorystannya premiksiv u svynarstvi / M.O. Mazurenko, A.V. Hutsol, Yu.I. Vanzhula ta in.. – Vinnytsya, 2002.
  3. Dikhtyaruk N.S. Vidhodivel'ni ta zabiyni pokaznyky svyney pry z'hodovuvanni bilkovo-vitaminnykh dobavok / N.S.Dikhtyaruk, A.V. Hutsol // Zbirnyk naukovykh prats' Vinnyts'koho natsional'noho ahrarnoho universytetu. – Vinnytsya, 2012. –Vyp. 5 (67). – S.29-32.
  4. Kyryliv Ya.I. Osnovy naukovykh doslidzhen' ta patentoznavstvo / [Ya.I.Kyryliv, H.A. Paskevych, B.V. Hutyy, B.S. Barylo]. – L'viv, 2012. – S. 42-46.
  5. Polishchuk A.A. Suchasni kormovi dobavky v hodivli tvaryn ta ptytsi / A.A. Polishchuk, T.P. Bulavkina // Visnyk Poltavs'koyi derzhavnoyi ahrarnoyi akademiyi. – Poltava, 2010. - # 2. – S.63-66.
  6. Rekomendatsiyi z normovanoyi hodivli svyney / [H.O.Bohdanov, Ye.V. Rudenko, V.M. Kandyba ta in.]. – K.: Ahrarna nauka, 2012. – 112s.
  7. Svezhentsev A.Y. Kombykorma, premyksy, BVMD dlya zhyvotnykh y ptytsy: spravochnyk / A.Y. Svezhentsev, S.A. Hormach, S.V. Martynyuk. – Dnepropetrovsk: Art-press, 2008. – S. 201-203.
  8. Suchasni tekhnolohiyi hodivli svyney: rekomendatsiyi / [A.A. Hetya, V.F. Petrychenko, V.N.Tymchenko ta in.]. – Poltava, 2010. – 79 s.
  9. Fizioloho-biokhimichni metody doslidzhen' u biolohiyi, tvarynnytstvi ta veterynarniy medytsyni / Dovidnyk. – L'viv: Instytut biolohiyi tvaryn UAAN, 2004. – S.105-139.
-

УДК 636.084.1:087.7

Гончарук А.П., аспирант

e-mail: Talyan251@rambler.ru

Вінницький національний аграрний університет

ПРОДУКТИВНОСТЬ И ГЕМАТОЛОГИЧЕСКИЕ ПОКАЗАТЕЛИ МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ ПРИ СКАРМЛИВАНИИ БВМД «ИНТЕРМИКС»

Скармливание молодняку свиней, который выращивается на мясо, новой БВМД Интермикс ВС-15%, способствует увеличению среднесуточных приростов на 32-67 г, или на 4,15-8,69%, при их уровне 803-838 (против 771 г в контроле). Расход кормов на 1 кг прироста уменьшается на 0,21-0,37 энергетических кормовых единиц, или на 5,39-9,5%. В крови молодняка достоверно увеличивается содержание гемоглобина и железа. А также имеет место тенденция к повышению показателей содержания эритроцитов, белка, кальция и железа.

Научная информация получена в результате проведения научно-хозяйственного опыта на трех группах-аналогах молодняка свиней крупной белой породы, по 12 голов в каждой. В основной период опыта животные второй группы потребляли БВМД Интермикс ВС-15% – гроуер-финишер, третьей – Интермикс ВС-15% – финишер. Рацион состоял из дерти ячменя и пшеницы, содержал 2,97 ЭКО и 283 г переваримого протеина. Был полностью обеспечен основными питательными и биологически активными веществами. Отношение лимитированных аминокислот к сырому протеину, а также метионин + цистин и триптофана к сухому веществу, энерго- протеиновое отношение (в МДж/кгСВ) соответствовали норме.

Ключевые слова: молодняк свиней, БВМД Интермикс, скармливание, продуктивность, гематологические показатели.

UCC 636.084.1:087.7

Goncharuk AP, postgraduate

e-mail: Talyan251@rambler.ru

Vinnitsa National Agrarian University

PERFORMANCE AND HEMATOLOGICAL INDICES OF YOUNG PIGS AT FEEDING BVMD "INTERMIKS"

Feeding young pigs grown for meat, BVMD Intermiks new VS-15% increases in increments averaging 32-67 g, or at 4.15-8.69%, while the level of 803-838 (against 771 g in control). The cost of feed for 1 kg of growth decreased to 0.21-0.37 power feeding units, or at 5,39-9,5%. In accordance young blood increases hemoglobin and phosphorus.

Also, there is a tendency to increase the yields of red blood cells, protein, calcium and iron. Scientific information obtained as a result of scientific and economic experiment on three groups-analogues young pigs of large white breed, on 12 goals each. In the main period of the experiment the animals of the second group consumed BVMD Intermiks VS-15% – hrouer-finisher, third-Intermiks VS-15% – finisher. Dirty diet consisted of barley and wheat, containing 2.97 IVF and 283 g of digestible protein.

It was fully equipped with essential nutrients, biologically active substances. The ratio of amino acids to limited and crude protein and methionine + cystine and tryptophan dry matter, energy-protein ratio (in MJ / JV) answered the norm.

Keywords: young pigs BVMD Intermiks, feeding, performance, haematological parameters.

*Рецензент: Власенко В.В., доктор біологічних наук, професор
Вінницький національний аграрний університет*